

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U SVIBNJU 2017.

NOVOSTI U OBVEZONOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

Novi pomoćnici ravnatelja HZZO-a

Na sjednici Vlade Republike Hrvatske, koja se održala 27. travnja 2017. godine, razriješen je dosadašnji pomoćnik ravnatelja za informacijske tehnologije Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) Ozren Pezo, dipl. ing. el. te su imenovani novi pomoćnici ravnatelja HZZO-a i to Hrvoje Jezidžić, dipl. ing. el., pomoćnikom ravnatelja za informacijske tehnologije i Tea Strbad, dr. med., pomoćnicom ravnatelja za medicinske poslove.

HZZO isporučio 110 inzulinskih pumpi

HZZO je osigurao novu količinu od 110 inzulinskih pumpi za 2017. godinu.

Inzulinske pumpe isporučene su na dvije lokacije: u Kliničkoj bolnici Merkur te u Referentnom centru Ministarstva zdravstva za pedijatrijsku endokrinologiju i dijabetes, na Klinici za pedijatriju KBC-a Zagreb.

Prilikom isporuke bili su prisutni ministar zdravstva prof. dr. sc. Milan Kujundžić, v.d. ravnatelj HZZO-a mr. sc. Fedor Dorčić te doc. dr. sc. Mario Starešinić, ravnatelj KB Merkur i prof. dr. sc. Ante Čorušić, ravnatelj KBC-a Zagreb sa svojim suradnicima.

Od ukupno 110 inzulinskih pumpi, 65 ih je namijenjeno djeci (33 inzulinske pumpe za nove korisnike, 32 inzulinske pumpe za nastavno liječenje) za potrebe Referentnog

centra Ministarstva zdravstva za pedijatrijsku endokrinologiju i dijabetes, Klinike za pedijatriju KBC-a Zagreb.

Nadalje, 45 inzulinskih pumpi namijenjeno je odraslima (od toga 23 inzulinske pumpe za nove korisnike, 22 inzulinske pumpe za nastavno liječenje) za potrebe Referentnog centra za šećernu bolest Republike Hrvatske pri Klinici za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma „Vuk Vrhovac“ (KB Merkur).

HZZO je pumpe nabavio kroz transparentnu proceduru javne nabave od proizvođača Medtronic Minimed/SAD, a ukupna cijena svih inzulinskih pumpi s PDV-om iznosi oko 1.5 milijuna kuna.

Kako bi inzulinske pumpe bile jednako dostupne svim osiguranim osobama HZZO-a, bez obzira na mjesto stanovanja, referentni centri raspodjeljuju ih, s obzirom na epidemiološke podatke, zdravstvenim ustanovama po cijeloj Hrvatskoj koje imaju mogućnost ugradnje inzulinskih pumpi, te praćenja bolesnika na takvoj vrsti terapije.

Kriteriji za dodjelu inzulinskih pumpi strogo su stručno definirani kako bi bile dodijeljene oboljelim osobama za koje će primjena ovog vida suvremene terapije donijeti najveću zdravstvenu dobrobit i na taj način mogućnost prevencije dugoročnih, kroničnih komplikacija.

HZZO je od 2014. godine osigurao ukupno 320 inzulinskih pumpi.

Valja istaknuti da HZZO osigurava i potrošni materijal potreban za normalno korištenje inzulinske pumpe, a čija vrijednost za razdoblje od jedne godine premašuje vrijed-

Iz sadržaja:

- Novi pomoćnici ravnatelja HZZO-a
- HZZO na VIII. savjetovanju „Zaštita na radu u regiji Alpe-Jadran“
- Borimo se protiv depresije

HZZO je osigurao novu količinu od 110 inzuliskih pumpi za 2017. godinu

nost same inzulinske pumpe. HZZO nastoji unapređivati zdravstvenu skrb za osigurane osobe, osiguravajući visoki standard u opskrbi suvremenim medicinskim pomagalicama, što će činiti i u budućnosti, u skladu s realnim ekonomskim mogućnostima.

HZZO na VIII. savjetovanju „Zaštita na radu u regiji Alpe-Jadran“

U cilju razmjene novih spoznaja i aktualnih iskustava iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu te medicine rada održano je od 27. do 28. travnja 2017. u Opatiji VIII. savjetovanje „Zaštita na radu u regiji Alpe-Jadran“, u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, te u suradnji s austrijskom Općom ustanovom za osiguranje od nesreća (Allgemeine Unfallversicherungsanstalt), Ministarstvom rada, socijale i zaštite potrošača Republike Austrije (Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz) i Inspekcijom rada Republike Austrije (Die Arbeitsinspektion).

Djelovanje HZZO-a u ovom području predstavljeno je izlaganjima mr. sc. Vinke Longin Peš, dipl. iur. vezano uz teme: „Projekt promicanja zdravlja i sigurnosti na radu“ i „Utvrđivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu s posebnim osvrtom na razloge nepriznavanja“ te izlaganjem Antonije Križanić, dipl. iur. vezano uz temu: „Regresiranje troškova ozljede na radu od poslodavca“.

Savjetovanje je austrijskim, slovenskim i hrvatskim stručnjacima pružilo priliku za razmjenu znanja, iskustava, novih ideja usmjerenih promociji zdravlja na radu i prevenciji ozljeda nastalih na radu, te osnaživanju prava osiguranih osoba u području zaštite zdravlja na radu.

Stečena znanja i ostvareni kontakti bit će od značajnog utjecaja na daljnje aktivnosti HZZO -a u cilju ostvarivanja održivih rezultata kulture prevencije i oblikovanja novih učinkovitih metoda osiguranja uvjeta zdravog radnog mjesta.

Borimo se protiv depresije

Svake se godine 7. travnja obilježava Svjetski dan zdravlja pod pokroviteljstvom Svjetske zdravstvene organizacije.

U parku Zrinjevac, 7. travnja 2017. , HZZO,

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Gradski ured za zdravstvo i udruge građana održali su Festival mentalnog zdravlja u cilju promicanja važnosti pravovremenog ulaganja u mentalno zdravlje, zdravstvenog prosvjećivanja i informiranja o dostupnim uslugama mentalnog zdravlja u zajednici.

Za temu ovogodišnjeg Svjetskog dana zdravlja je kao prioritetno područje globalnog javnozdravstvenog interesa odabrana depresija, s glavnom porukom „Depresija; razgovarajmo“ (engl. Depression; let's talk). Cilj ovogodišnje javnozdravstvene kampanje „Depresija; razgovarajmo“ bio je osvijestiti ljude koji boluju od depresije da potraže i dobiju pomoć.

Što je depresija?

Depresija je bolest koju karakteriziraju poremećaji raspoloženja kao što su dugotrajna tuga, nesposobnost uživanja u ranije ugodnim stvarima ili aktivnostima i duševna bol.

Depresija utječe na obavljanje najjednostavnijih svakodnevnih zadataka, ponekad s razornim posljedicama za odnose s obitelji i prijateljima i mogućnosti da se zaradi za život. Da bi se postavila dijagnoza depresije odnosno depresivne epizode, ovi simptomi trebaju trajati najmanje 2 tjedna.

Osim navedenoga, ljudi koji boluju od depresije vrlo često imaju neke od sljedećih simptoma: manjak energije, promjene apetita, nesanicu ili preveliku potrebu za snom, povećanu tjeskobu ili zabrinutost, smanjenu koncentraciju, neodlučnost, nemir, osjećaj bezvrijednosti, krivnje ili beznađa, misli o samoozljeđivanju ili suicidu.

Rizik od razvoja depresije se povećava sa stresom, traumatskim životnim događajima kao što su smrt voljene osobe ili prekid veze, fizičkim bolestima, problemima uzrokovanim konzumacijom alkohola ili droge, siromaštvom, nezaposlenošću, nepravilnom prehranom i nedovoljnom tjelesnom aktivnošću. Kod nekih osoba postoji i genetska, urođena predispozicija za razvoj depresije. Stigma i diskriminacija koje prate mentalne bolesti, uključujući depresiju, dovode do kasnijeg prepoznavanja problema i odgađaju traženje pomoći, zbog čega liječenje traje dulje, a može doći i do težih posljedica kao što je samoubojstvo.

Depresija je bolest koja pogađa ljude svih dobnih skupina, svih društvenih slojeva i svih država svijeta, te nije znak slabosti.

Depresija se može prevenirati i liječiti.

Ako mislite da bolujete od depresije, potražite pomoć.

jući samo žensku populaciju, zdravstveni problem broj jedan.

HRVATSKA

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo mentalni poremećaji su drugi najčešći uzrok hospitalizacija u dobi 20-59 godina (12,4%), odmah iza novotvorina (14,1%).

Vodeći uzroci hospitalizacija iz skupine mentalnih poremećaja u 2015. godini bili su mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (18,2%), shizofrenija (15,3%), depresivni poremećaji (13,5%), mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (7,1%) te reakcije na teški stres uključujući posttraumatski stresni poremećaj (6,2%).

U 2015. godini zbog depresivnih poremećaja bilo je 5.388 hospitalizacija s ukupno 157.464 bolničkih dana, što prosječno iznosi 29 dana po hospitalizaciji. Depresija povećava rizik razvoja drugih nezaraznih bolesti kao što su dijabetes i kardiovaskularne bolesti. Uz to, dijabetes i kardiovaskularne bolesti povećavaju rizik od depresije.

Depresija koja se javlja kod žena nakon poroda može utjecati na razvoj novorođenčeta. Najučestaliji mentalni poremećaji mogu se prevenirati i izliječiti uz relativno mali trošak.

Prema podacima o bolestima i kroničnim stanjima prikupljenim putem izjave u Europskoj zdravstvenoj anketi 2014.-2015. 5,1% muškaraca i 6,2% žena u RH navodi da je u posljednjih 12 mjeseci imalo depresiju. Prema odgovorima na skali izraženosti depresivnih simptoma iz istog istraživanja 10,3% stanovnika Republike Hrvatske ima blage do umjerene depresivne simptome, dok 1,2% stanovnika ima umjereno teške do teške depresivne simptome.

Depresija je bolest koja pogađa sve dobne skupine

BORIMO SE PROTIV DEPRESIJE

Depresija je mentalni poremećaj karakteriziran tugom, gubitkom zanimanja za život i zadovoljstvo, osjećajem krivnje i bezvrijednosti, poremećajima spavanja, apetita, koncentracije i osjećajem umora, a koji traju najmanje dva tjedna.

SVIJET
Najčešće bolesti:

1. Kardio-vaskularne bolesti
2. Zloćudni tumori
3. Neuropsihijatrijski poremećaji

1. Unipolarni depresivni poremećaj
2. Poremećaji uzrokovani alkoholom
3. Alzhelmerova demencija

Godišnji gubitak SVIJETSKJE ekonomije zbog neposobnosti uslijed depresije i anksioznosti iznose 1 000 000 000 000

Svaki uloženi u borbu protiv depresije vraća se kao koje proizvedu zdravi ljudi

Što kažu građani?

1 od 10 ima blage do umjerene, a 1 od 100 umjereno teško do teške depresivne simptome u posljednja dva tjedna

HRVATSKA

Prema podatcima HZJZ-a najčešći uzrok hospitalizacija u dobi 20-59 godina starosti.

MENTALNI POREMEĆAJI su 2. najčešći uzrok hospitalizacija u dobi 20-59 godina starosti.

DEPRESIVNI POREMEĆAJI su vodeći uzrok hospitalizacija od mentalnih poremećaja

6388 hospitalizacija u 2015.

157.464 bolničkih dana

Građani provedu u bolnici zbog depresivnih poremećaja prosječno 29 dana po jednoj hospitalizaciji

Porastila je stopa hospitalizacije od 1995. g. do 2015. g. s 94,6 na 128,2 na 100 000 st.

Obratite pažnju na moguće simptome

- Gubitak energije
- Osjecaj tuge i nezadovoljstva
- Ojčaja beznadnosti i bezvrijednosti
- Suicidalne misli
- Nesanica ili prevelika potreba za snom

Kako si pomoći?

- Tjelesna aktivnost
- Pravina prehrana
- Dovoljno sna
- Druženje i podrška
- Potražiti stručnu pomoć

Iako je normalno da ponekad u životu protiviljavamo teške trenutke ili emocionalne tegobe i krize, koje i ne predstavljaju depresiju, ne uzimajte mentalno zdravlje „zdravo za gotovo“. Puno je stvari koje možemo učiniti kako bismo ga održali i/ili poboljšali.

Potražite stručnu pomoć i podršku!

SVIJET

Mentalni poremećaji su u porastu u cijelom svijetu. Novi dokaz iz istraživanja koje je provela Svjetska zdravstvena organizacija pokazuje da depresija i anksiozni poremećaji koštaju globalnu ekonomiju više od 1 milijarde USD svake godine. Broj ljudi s depresijom i anksioznim poremećajem u svijetu se povećava: 1990. godine u svijetu je bilo 416 milijuna oboljelih, dok je 2013. godine njihov broj porastao na 615 milijuna.

Prema procjenama globalnog opterećenja bolestima Svjetske zdravstvene organizacije, depresija će do 2020. godine postati drugi svjetski zdravstveni problem, a gleda-

Hrvatski zavod za zdravstvo osiguranje - Direkcija
Margaretska 3, 10000 ZAGREB
www.hzzo.hr

Za nakladnika: v.d. ravnatelja mr. sc. Fedor Dorčić, dr. med. spec.
Urednica priloga: Jasenka Pap, dipl. iur., Nevenka Mirković, dipl. iur.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja: 0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja: 0800 7989

Josip Aladrović - novi ravnatelj Zavoda

Vlada Republike Hrvatske je na zatvorenom dijelu 31. sjednice, održane 13. travnja 2017., razriješila dužnosti dosadašnjeg vršitelja dužnosti ravnatelja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje Ivu Bulaju, a za ravnatelja Zavoda je na temelju provedenog postupka prema raspisanom javnom natječaju imenovala Josipa Aladrovića.

Na istoj sjednici Ivo Bulaja imenovan je za pomoćnika ravnatelja Zavoda za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu.

Korisnicima mirovina koji su bili pripadnici HVO-a isplata zaostataka za 2007.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obavijestio je korisnike mirovina ostvarenih prema Ugovoru između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji (HVO) da će isplata *neisplaćenih svota mirovina ovim korisnicima i članovima njihovih obitelji započeti 11. svibnja 2017., i to za sve korisnike koji potražuju zaostatke za 2007. godinu.*

Elektroničke usluge Zavoda u sustavu e-Građani

Elektroničke usluge HZMO-a dio su elektroničkih javnih usluga u okviru projekta e-Građani, preko kojeg se omogućava pristup svim elektroničkim javnim uslugama na jednom mjestu, na internetskoj adresi sustava www.gov.hr.

Zavod redovito preko medija poziva sve građane da u poslovnicama Financijske

agencije (FINA) zatraže jedinstveni elektronički identitet kako bi mogli koristiti ove usluge.

Najčešće korištena elektronička usluga sustava e-Građani je usluga Osobnog korisničkog pretinca (primanje obavijesti iz sustava javne uprave) i usluga Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje - Elektronički zapis o radnopravnom statusu (tzv. elektronička radna knjižica).

Dostupne elektroničke usluge (HZMO KORISNIČKE STRANICE) su:

- izdavanje elektroničkog zapisa o radnopravnom statusu i provjera vjerodostojnosti
- pretkompletiranje podataka
- informativni izračun mirovine
- uvid u podatke o prijavama na osiguranje i odjavama s osiguranja
- uvid u podatke o stažu, plaći i osnovici koje je za pojedine godine prijavio poslodavac
- uvid u podatke o drugom dohotku na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje
- provjera OIB-a za umirovljenike HZMO-a
- kalkulator doplatka za djecu
- dostava obavijesti u Osobni korisnički pretinac.

Zavod kontinuirano podsjeća korisnike da staž ostvaren u inozemstvu mora potvrditi inozemni nositelj u državama s kojima je sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju ili se primjenjuju uredbe EU-a o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti kako bi se zadovoljio uvjet staža potreban za stjecanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja i **poziva ih da podnesu Zahtjev za utvrđivanje razdoblja osiguranja navršenih u inozemstvu.**

Podsjećamo – važno je znati

- HZMO od FINA-e elektroničkom razmjennom svakog dana preuzima podatke o računima zaštićenih primanja prema OIB-u korisnika. **Novi korisnici prava iz mirovinskog osiguranja ili prava na doplatku za djecu** obaviješteni su da ako uz tekući račun već imaju otvoren i račun zaštićenih primanja, moraju u FINA-i prijaviti novu vrstu primanja i kao isplatelja navesti Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, kako bi Zavod preuzeo taj podatak od FINA-e elektroničkom razmjennom podataka. Uspostavom razmjene podataka ukida se izdavanje obrazaca G1 (podaci o vrsti tražbine za ovrhu), G2 (broj računa zaštićenih primanja) i G3 (zatvaranje računa zaštićenih primanja) u FINA-i i njihovo dostavljanje Zavodu.
- Na temelju članka 155. stavka 3. Zakona o mirovinskom osiguranju, ministar rada i mirovinskoga sustava dr. sc. Tomislav Čorić, uz prethodnu suglasnost ministra financija, donio je **Pravilnik o načinu utvrđivanja visine sredstava koje Republika Hrvatska osigurava u državnom proračunu za pokrivanje dijela obveza mirovinskog osiguranja** (Narodne novine, br. 33/17), koji je stupio na snagu 15. travnja 2017. Ovaj Pravilnik je donesen kako bi se osigurao jasan uvid u visinu sredstava potrebnih za namirenje prava svake pojedine kategorije korisnika mirovine prema posebnom propisu. Visina ovih obveza za svaku poslovnu godinu utvrđuje se godišnjim financijskim planom HZMO-a i proračunom Republike Hrvatske.
- Ove će se godine savjetodavni dani s predstavnicima slovenskog mirovinskog osiguranja održati 23. svibnja u Zagrebu i 24. svibnja u Rijeci.

KORISNICI MIROVINA - u travnju 2017.

VRSTE MIROVINA	UKUPAN BROJ KORISNIKA	PROSJEČNE SVOTE MIROVINA
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO		
Starosna mirovina	500 260	2.490,60 kn
Starosna mirovina za dugogodišnje osiguranike - čl. 35. ZOMO	16 213	3.383,31 kn
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO	85 546	2.180,40 kn
Prijevremena starosna mirovina	181 925	2.354,40 kn
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO	180	2.569,23 kn
Invalidska mirovina	128 612	1.853,69 kn
Obiteljska mirovina	227 043	1.889,93 kn
UKUPNO - ZOMO	1 139 779	2.266,77 kn
Prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba - DVO, PS i OSO		
Ukupno	14 534	3.530,83 kn
Prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - ZOPHBDR		
Ukupno	71 769	5.144,62 kn
Prema Ugovoru između RH i BiH o suradnji na području prava stradalnika rata u BiH koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji - HVO		
Ukupno	6 815	2.839,95 kn
SVEUKUPNO	1 232 897	2.452,36 kn

PROSJEČNA MIROVINA (ZOMO) bez međunodnih ugovora - isplata u travnju 2017. -	Iznos u kunama	Njen udio u plaći za veljaču 2017. (5.894 kn)
Prosječna mirovina za ožujak 2017.	2.524,10 kn	42,82%
Prosječna ukupna starosna mirovina za ožujak 2017.	2.773,26 kn	47,05%
Prosječna starosna mirovina za ožujak 2017. s 40 i više godina m. staža	4.199,56 kn	71,25%

Korisnici mirovina - muškarci (45,76%)	564 154
Korisnici mirovina - žene (54,24%)	668 743
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika	1 : 1,18
Udio ukupnog broja korisnika mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO	14,89%
Udio broja korisnika starosnih mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO	19,70%
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	30 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	71 godina
Potrebna sredstva za isplatu mirovina i mirovinskih primanja	3.143.000.000 kn

Uređuje i grafički priprema:
Odjel za odnose s javnošću HZMO
A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb

www.mirovinsko.hr
e-mail: urednistvo@mirovinsko.hr
fax: 01/4595-168

Brzo starimo, sporo gradimo

Prema posljednjim službenim podacima Državnog zavoda za statistiku, u RH živi 4,203.604 stanovnika, od koji je 799.286 osoba, ili 19,01 posto staro 65 i više godina. Udjel starijeg stanovništva u populaciji većoj od osam posto pokazatelj je da je stanovništvo zakoračilo u demografsku starost. Sa zadnjim danom 2016. godine RH je raspolagala smještajnim kapacitetima u domovima, njih 160, kod pružatelja usluge smještaja bez osnivanja doma (95), obiteljskim domovima (365) i udomiteljskim obiteljima (1.544 za odrasle osobe) za 29.446, odnosno 3,68 posto ukupnoga broja osoba starih 65 i više godina.

Prema podacima iz upisnika i evidencija o pružateljima socijalnih usluga, koje vodi Ministarstvo za de-

mografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 31. prosinca 2015. uslugu smještaja kao institucijskog oblika skrbi u RH pružalo je 197 pružatelja. Prema statističkim podacima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, posljednjeg

dana 2015. godine 17.141 osoba stara 65 i više godina smještena je u domove i druge pravne osobe za starije i nemoćne osobe, od čega su na temelju rješenja centra za socijalnu skrb smještene 3.374 osobe stare 65 i više godina.

@ vijesti

Teška socijalna slika: Sve veća potreba za pomagalima

Gradsko društvo Crvenog križa Županja već 25 godina u sklopu svojih usluga ima i posudionicu bolesničkih pomagala, a posljednjih godina broj korisnika posudionice raste. Kako javljaju, u 2016. godini najveća je potražnja bila za bolesničkim krevetima zbog čega u Crvenom križu pokušavaju ostvariti nove donacije. Iako Crveni križ Županja ima 96 bolesničkih kreveta, 86 hodalica, 24 invalidska kolica, što je zapravo velik broj pomagala, ne mogu zadovoljiti sve potrebe.

O teškoj socijalnoj situaciji na po-

dručju županijske Posavine govori i porast broja kuhanih obroka iz kuhinje Crvenog križa, u sklopu koje je prošle godine dostavljeno 31.312 obroka, čak 14,27 posto više nego prošle godine.

Što se tiče pomoći u kući starijim osobama u Županji te općinama Babina Greda, Bošnjaci, Štitar, Gradište i Gunja, pet zaposlenica gerontodomačica prosječno je mjesečno pružalo socijalne usluge za 36 korisnika. Lani su ukupno pružene 6243 usluge, čak 1869 usluga više u odnosu prema godini prije.

Pitomača: Pomoć u kući

Trgovačko društvo Draft, uz financijsku pomoć Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, početkom travnja započelo je pružanjem socijalnih usluga Pomoć u kući na području općine Pitomače. Usluga je namijenjena korisnicima kojima je pravo na pomoć u kući, te vrsta i opseg pojedine aktivnosti, priznata rješenjem nadležnog centra za socijalnu skrb. U okviru projekta provode se usluge obavljanje kućnih poslova, održavanje osobne higijene te zadovoljenje drugih svakodnevnih potreba (uređenje okućnice i sl.). Program omogućuje starijim osobama što dulji samostalni život i ostanak u vlastitom domu kroz pomoć u obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti. Kako bi se provele planirane aktivnosti, zaposlene su dvije gerontodomačice koje će pružati socijalne usluge korisnicima kojima je priznato korištenje usluga.

UDOMITELJSTVO - Nova obitelj za potrebite

Udomiteljstvo je oblik skrbi izvan vlastite obitelji kojim se korisniku (djetetu ili odrasloj osobi) osigurava smještaj i skrb u udomiteljskoj obitelji, koja osigurava stanovanje, prehranu, čuvanje, odgoj, brigu o zdravlju i obrazovanju te druge potrebe korisnika. Smještaj u udomiteljsku obitelj prepoznat je kao prirodiji i humaniji oblik skrbi u odnosu na smještaj u ustanovu, budući da se temelji na načelima obiteljskog okruženja, održivosti socijalnih veza i uključenosti samog korisnika. Udomiteljska obitelj korisnika prihvaća kao svojeg člana, korisnik dobiva osjećaj pripadnosti obitelji, te se stoga u novije vrijeme teži smještaju korisnika upravo u udomiteljske obitelji.

Udomiteljska obitelj je obitelj koja ima dozvolu za obavljanje udomiteljstva, a čine je udomitelj, njegov bračni ili izvanbračni drug i drugi srodnici s kojima udomitelj živi u zajedničkom kućanstvu. U udomiteljske obitelji smještavaju se odrasle osobe koje nisu u mogućnosti brinuti se o sebi, a najčešće starije i nemoćne osobe, te osobe s tjelesnim, osjetilnim, intelektualnim ili mentalnim oštećenjem. Na području cijele Hrvatske sve je izraženija potreba za svim navedenim kategorijama korisnika.

- **Srodničko udomiteljstvo** obavljaju udomitelj i članovi udomiteljske obitelji, koji su u krvnom i/ili tazbinskom srodstvu s korisnikom (baka, djed, stric, teta, ujak, braća/polubraća i unuci te njihovi bračni / izvanbračni partneri), kada je takav oblik skrbi u njegovom najboljem interesu.

- **Nesrodničko udomiteljstvo** obavljaju udomitelj i članovi udomiteljske obitelji koji nisu u krvnom ili tazbinskom srodstvu s korisnikom.

U udomiteljskoj obitelji mogu biti smještene najviše **četiri** odrasla korisnika. Iznimno, u udomiteljskoj obitelji može biti smješteno i više od četiri odrasla korisnika ako se radi o odraslom korisniku hitnog ili povremenog udomiteljstva. Ukoliko udomitelj živi **sam**, može imati na smještaju najviše **dva odrasla** korisnika, odnosno samo jednog odraslog korisnika s težim invaliditetom.

Udomitelj koji obavlja srodničko udomiteljstvo nema pravo na udomiteljsku naknadu.

Osoba koja želi obavljati udomiteljstvo mora biti punoljetni hrvatski državljanin s prebivalištem u RH te mora imati poslovnu i zdravstvenu sposobnost (dokazuje je s potvrdom izabranog doktora opće medicine). Potencijalni udomitelj mora imati završeno najmanje osnovnoškolsko obrazovanje, imati sposobnost za potrebnu skrb o korisnicima, njihovu zaštitu i zadovoljavanje drugih potreba prema stručnoj procjeni tima, kao i propisane stambene i materijalne uvjete za udomiteljstvo.

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje udomiteljstva ne može podnijeti osoba starija od 60 godina, osim kod srodničkog udomiteljstva. Udomitelju koji je navršio 65 godina ne može se odobriti smještaj novih korisnika, osim kod srodničkog udomiteljstva. Udomitelj ili članovi udomiteljske obitelji, osim srodničkog udomitelja i članova njegove obitelji, moraju ostvarivati vlastita sredstva za uzdržavanje.

Prava i obveze udomitelja se uređuju ugovorom s nadležnim centrom za socijalnu skrb, a visina naknade koju udomitelj mjesečno dobija ovisi o dobi, zdravstvenom statusu i potrebama korisnika, te prosječno iznosi od dvije do tri tisuće kuna. Uz to, udomitelj dobiva i udomiteljsku naknadu, čija visina ovisi o broju i vrsti smještenih korisnika. Tendencija je da se posao udomitelja zakonski profesionalizira.

KAKO DO PRAVA – PITAJTE NAS!

Pitanje: Posljednjih nekoliko mjeseci nakon prometne nesreće teško se krećem i više ne mogu samostalno obavljati poslove. Imam malu mirovinu u iznosu od 1.000 kuna i ne mogu platiti nekoj osobi da mi pomaže u poslovima poput kuhanja, jer s tim iznosom jedva mogu pokriti troškove života. Imam li pravo na besplatnu pomoć? (Lj.T., Split)

Odgovor: Pomoć u kući je socijalna usluga koja se priznaje starijoj osobi kojoj je prema procjeni centra za socijalnu skrb potrebna pomoć druge osobe, a obuhvaća organiziranje prehrane, obavljanje kućnih poslova, održavanje osobne higijene te zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba osobi s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim, osjetilnim oštećenjem ili trajnim promjenama u zdravstvenom stanju te osobi kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć druge osobe.

Pomoć u kući osobi priznaje se osobi ako nema mogućnosti da joj pomoć osiguraju roditelj, bračni drug i djeca, nema sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, na području njezinog prebivališta moguće je osigurati takvu pomoć pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, nije otuđila nekretnine ili pokretnine veće vrijednosti u posljednjih godinu dana od dana podnošenja zahtjeva za priznavanje prava na socijalnu uslugu ili dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti, prosječni mjesečni prihod samca ili prihod po članu kućanstva u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je pokrenut postupak ne prelazi iznos od 300% osnovice iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona.

Pomoć u kući pruža centar za pomoć u kući, dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, drugi pružatelji usluga u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi te fizička osoba u skladu sa zakonom.

Pozivamo čitatelje da nam pišu ako imaju pitanja vezano za socijalna prava i usluge, kako ih ostvariti ili kome se obratiti te ćemo im odgovoriti uz pomoć naših stručnjaka iz savjetovališta.

Kako do dostojanstva - vodič za socijalna prava za starije osobe financiran je od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, a za sadržaj je odgovoran isključivo Sindikat umirovljenika Hrvatske.